

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 32

Esitys sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi

TRE:4008/11.02.04/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Jani Suoniemi

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltosuunnittelija Jani Suoniemi, puh. 040 596 4737, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus

Esitys sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi asetetaan julkisesti nähtäville 13.9. – 12.10.2023 toimialueen kuntien virallisille ilmoitustauluille.

Asianosaisille varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta 12.10.2023 mennessä.

Toimialueen kunnilta pyydetään lausuntoa asiasta 12.10.2023 mennessä.

Perustelut

Asian taustaa

Jätelain 35.1 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että sen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistöittäisesti. Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jätteistä tyhjennetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka on joko kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen eli ns. kimppa-astia. Lain 35.4 §:n mukaan kunta voi kuitenkin päättää, ettei kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveysyistä pidettävä tarpeellisena. Päätöksenteko asiassa kuuluu kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

Jätehuoltoviranomainen on päättänyt sekajätteen kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen alueista lokakuussa 2014, jolloin toimialueelle määriteltiin jätehuoltoviranomaisen toimesta ensimmäisen kerran sekajätteen kiinteistökohtaiset keräysalueet (liite 2). Kiinteistökohtainen keräys on vuoden 2014 jälkeen laajentunut mm. alueiden rakentumisen ja vapaaehtoisen kiinteistökohtaisen keräyksen myötä. Lisäksi Tampereen kaupunkiseudun yli 10 000 asukkaan keskustaajamassa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

astuu 1.9.2023 voimaan biojätteen erilliskeräysvelvoite jokaiselle kiinteistölle. Karttatarkastelun perusteella nykyinen sekajätteen kiinteistökohtainen keräysalue ei kata kokonaisuudessaan biojätteen erilliskeräyksen velvoitealuetta. Edellä mainittujen syiden vuoksi sekajätteen kiinteistökohtaiset jätteenkeräysalueet on syytä päivittää vastaamaan nykytilannetta ja asukkaiden palvelutarvetta.

Päivitystyön valmistelu ja päätöksenteko

Kevään 2023 aikana jätehuollon yksikkö sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy ovat yhteistyössä laatineet ehdotuksen sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi. Tämän jälkeen, kesän 2023 aikana, toimialueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten sekä teknisten toimien kanssa on käyty esityksestä tarkentavia keskusteluja, joiden pohjalta alkuperäistä esitystä on päivitetty. Kuntien viranhaltijoiden tarkentavat kommentit on huomioitu asian valmistelussa, ja mahdolliset aluelisäykset ja korjaukset on otettu täysimääräisesti huomioon nyt käsittelyssä olevassa esityksessä.

Jätelain mukaan kuntalaisille ja muille asianosaisille on varattava vaikutusmahdollisuus asiaan ennen uusien kiinteistökohtaisten jätteenkeräysalueiden hyväksymistä. Lisäksi toimialueen kunnille on varattava mahdollisuus jättää lausuntonsa valmistelussa olevaan asiaan. Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen ja mahdollisten muutosten jälkeen uudet sekajätteen kiinteistökohtaiset jätteenkeräysalueet tuodaan hyväksyttäväksi jätehuoltolautakunnalle.

Sekajätteen kiinteistökohtaisiin keräysalueisiin esitettävät keskeiset muutokset

Liitteessä 1 on esitetty kunnittain ehdotus uusista sekajätteen kiinteistökohtaisista keräysalueista. Pääosassa toimialueen kuntia keräysalueita esitetään laajennettavaksi nykyisestä. Poikkeuksia ovat Hämeenkyrön kunta sekä Sastamalan entisen Suodenniemen alue, jotka ovat tällä hetkellä jo kokonaisuudessaan kiinteistökohtaista jätteenkeräysaluetta. Poikkeukset perustuvat kuntien aikaisempiin käytäntöihin jätehuollon järjestämisessä, eikä näihin esitetä muutoksia nyt käsittelyssä olevassa esityksessä.

Muiden kuntien osalta kiinteistökohtaisiin jätteenkeräysalueisiin esitetään liitettäväksi kuntien ylläpitämät taajamien kadut ja tiet sekä valtion ylläpitämät yleiset tiet. Lisäksi alueeseen esitetään liitettäväksi ympäri vuoden hyväkuntoiset ja riittävän leveät yksityistiet, joilla on riittävästi vakituista asutusta ja jotka ovat joko läpiajettavia tai joilla on jäteautolle kääntöpaikka. Kääntöpaikan tulee olla riittävän kantava ja laaja raskaalle kalustolle.

Ehdotuksessa on hyödynnetty ELY-keskuksen ylläpitämää rekisteriä valtion teistä, jäteyhtiön asiantuntemusta sekä kuntien viranhaltijoiden paikallistuntemusta kuntien ylläpitämistä teistä ja kuntien alueella olevista yksityisteistä. Kuntien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta on katsottu perustelluksi, että taajamien ja kylien ulkopuolella sijaitsevien

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

hyväkuntoisten teiden varsilla olevat kiinteistöt, jotka sijaitsevat enintään 300 metrin etäisyydellä jäteauton kulkureitistä, esitetään liitettäväksi kiinteistökohtaiseen keräykseen.

Uusien asuinalueiden rakentuminen huomioidaan esityksessä siten, että jatkossa asemakaavoitetut alueet tullaan liittämään osaksi kiinteistöittäistä jätteenkeräysaluetta automaattisesti, ilman jätehuoltoviranomaisen erillistä päätöstä asiassa.

Kiinteistöittäisen jätteenkeräysalueen ulkopuolelle esitetään rajattavaksi alueet, joiden keräys- ja kuljetusolot ovat normaalia hankalammat, tai alueilla on hyvin harvaa asutusta. Näillä kiinteistöillä jätehuolto olisi järjestetty aluejätteen avulla jätehuoltomääräysten 9 §:n mukaisesti kuten tälläkin hetkellä. Myös kiinteistöittäisen jätteenkeräysalueen ulkopuolisilla kiinteistöillä on mahdollisuus liittyä kiinteistökohtaiseen keräykseen vapaaehtoisesti, jos kiinteistölle johtava tiestö sallii jäteauton liikennöinnin. Näissä tilanteissa asiakkaalta peritään kuitenkin kulloinkin voimassa olevan jätetaksan mukainen reittipoikkeamamaksu.

Aikataulu kiinteistökohtaisten jätteenkeräysalueiden toteuttamiseksi

Uusien sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden esitetään astuvan voimaan porrastetusti alueittain seuraavasti:

- Biojätteen erilliskeräyksen velvoitealueella yli 10 000 asukkaan taajamassa sijaitsevat kiinteistöt 31.12.2024 mennessä;
- Tampere, Lempäälä ja Pirkkala 31.12.2025 mennessä;
- Kangasala ja Ylöjärvi 31.12.2026 mennessä;
- Orivesi, Juupajoki, Ruovesi ja Vesilahti 31.12.2027 mennessä;
- Ikaalinen, Parkano, Mänttä-Vilppula ja Sastamala (ent. Mouhijärvi) 31.12.2028 mennessä;
- Virrat, Pälkäne ja Nokia 31.12.2029 mennessä.

Siirtymäaikaehdotusta perustellaan mm. sillä, että osassa kuntia urakoitsijoihin kohdistuva kuljetusalueiden muutoksen vaikutus on varsin merkittävä, joten mm. urakkahankinnoille on varattava riittävästi aikaa. Muutoksen toimeenpano vaatii myös asiakkaille kohdennettua viestintää ja tiedotusta, minkä onnistunut toteutus on pyritty varmistamaan riittävän pitkillä siirtymäajoilla. Jäteyhtiön asiakaspalvelun ja laskutuksen toiminta sekä astioiden toimitus kiinteistöille pyritään myös turvaamaan riittävän pitkillä ja porrastetuilla siirtymäajoilla. Siirtymäajat on lisäksi määritelty siten, että nyt käynnissä oleva Tampereen kaupunkiseudun keskustaajamaa koskeva biojätteen keräysveloitteen toimeenpano saadaan valmiiksi ennen kiinteistökohtaisten keräysalueiden laajennuksen toimeenpanoa.

Esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi

Esityksen mukainen sekajätteen kiinteistökohtaisen keräysalueen laajentaminen koskee koko toimialueella noin 14 000 asukasta. Asiakasvaikutus vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen välillä jakautuu siten,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

että noin 40 prosenttia on vakituisia asuntoja ja noin 60 prosenttia vapaa-ajan asuntoja. Esitetyn muutoksen vaikutukset vaihtelevat kunnittain siten, että osassa kuntia kiinteistökohtainen keräys laajenee huomattavasti nykyisestä ja osassa puolestaan muutos on hyvin maltillinen. Uusien asiakkuuksien määrällä mitattuna suurimmat muutokset kohdistuvat Kangasalle, Ikaalisiin ja Virroille. Pienimmät asiakasvaikutukset puolestaan kohdistuvat Pirkkalaan, Juupajoelle ja Mänttä-Vilppulaan.

Esitetty muutos parantaa asukkaiden jätehuollon palvelutasoa. Siirryttäessä aluejätepisteen käytöstä kiinteistökohtaiseen keräykseen, asukas saa jatkossa jätehuoltopalvelut suoraan omalle kiinteistölleen. Lisäksi asukkaat pystyvät aiempaa paremmin hallitsemaan jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia, mm. jäteastian tyhjennysrytmin määrittämisellä omiin tarpeisiin. Vakituisen asunnon aluejätepisteen käyttäjän vuosimaksu on tällä hetkellä 126,47 euroa/vuosi. Esimerkiksi Kangasalla, Tampereella, Nokialla, Lempäälässä, Orivedellä ja Pirkkalassa 4 viikon välein tyhjennettävän 240 litran sekajäteastian vuosikustannus on 72,15 euroa ja 2 viikon välein tyhjennettävän 144,30 euroa. Lisäksi naapurikiinteistöjen yhteisellä kimppa-astialla jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia pystytään vähentämään vielä enemmän. Pirkanmaan jätehuolto toimittaa jäteastian kiinteistölle maksutta, joten jäteastian hankinnasta ei myöskään aiheudu kustannuksia asiakkaille.

Osalla asiakkaista on saattanut jo olla oma jäteastia kiinteistöllä, vaikka alue olisi kuulunut kiinteistökohtaisen jätteenkeräysalueen ulkopuolelle. Näissä tapauksissa kiinteistöiltä on peritty jätetaksan mukaista reittipoikkeamamaksua, joka on maksettu jäteastian tyhjennyshinnan lisäksi. Myös näiden kiinteistöjen haltijoille muutoksen vaikutukset ovat positiiviset, koska muutoksen toimeenpanon jälkeen reittipoikkeamamaksuja ei enää peritä asiakkailta.

Päivitettyjen jätteenkeräysalueiden katsotaan lisäksi vastaavan aiempaa paremmin jätelain vaatimuksia kiinteistöittäistä jätteenkeräystä koskien. Nykyisin voimassa oleva kiinteistökohtaisen keräysalueen rajausta on ollut jätelain näkökulmasta katsottuna liian aluejätepistepainotteinen. Kiinteistökohtaista keräystä ei ole aiemmin ulotettu kaikille sellaisille alueille, joissa sen järjestäminen olisi ollut mahdollista ja jätelain mukaista. Nyt käsittelyssä olevalla päivityksellä tilanne pyritään korjaamaan vastaamaan jätelain vaatimuksia ja asukkaiden palvelutarvetta.

Toimialueella on tällä hetkellä käytössä lähes 500 aluejätepistettä ja kiinteistökohtaisen keräyksen laajentumisen myötä myös niiden tarve tulee vähenemään. Aluejätepisteverkostoa tarkastellaan kiinteistökohtaisen keräyksen laajentumisen yhteydessä yllä esitettyjen siirtymäaikaisten puitteissa kunnittain. Jäteyhtiön antaman arvion mukaan aluejätepisteiden määrä tulee vähenemään noin 100–150 kappaleella nykyisestä. Jäljelle jäävät aluejätepisteet palvelevat jatkossakin niitä asiakkaita, jotka ovat kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen ulkopuolella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esitetty kiinteistökohtaisten keräysalueiden muutos tulee väistämättä lisäämään jätekuljetusten määrää toimialueella. Pirkanmaan Jätehuollon mukaan tällä hetkellä sekajätekuljetusten suoritteesta ajetaan jo noin puolet biokaasuautoilla. Jatkossa päästöttömien biokaasuautojen määrää pyritään lisäämään ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä vähentämään ja samalla vähentämään jätekuljetusten aiheuttamia liikennepäästöjä. Esitetty muutos tulee myös vähentämään aluejätepisteiden hoidosta aiheutuvia liikennepäästöjä. Muutoksen aiheuttama liikennepäästöjen kokonaisvaikutusten arviointi tarkentuu toimeenpanon siirtymäaikojen puitteissa.

Tiedoksi

Toimialueen kunnat, kuulutus, Pirkanmaan Jätehuolto Oy.

Liitteet

- 1 Liite 1 Jätela 6.9.2023 Esitys sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi
- 2 Liite 2 Jätela 6.9.2023 Nykyiset sekajätteen kiinteistökohtaiset keräysalueet
- 3 Liite 3 Jätela 6.9.2023 Kuulutus esityksestä sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi
- 4 Liite 4 Jätela 6.9.2023 Lausuntopyyntö kunnille esityksestä sekajätteen kiinteistökohtaisten keräysalueiden päivittämiseksi

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali Jätela 6.9.2023 Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kirje

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 12.9.2023 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 11.9.2023

Tampere
11.09.2023

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§32

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)